T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/218
KARAR NO : 2020/247
KARAR TR : 27/04/2020

ÖZET: Davacı tarafından, İcra Müdürlüğü dosyasında yapılan ihale sonucu alınan araca ilişkin olarak, KDV'ninfazla tahsiledildiği ve iadesi istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : N. Ç.
Davalı : Muğla Vergi Dairesi Başkanlığı
Vekili : Av. F. M.

O L A Y: Davacının özetle; Milas İcra Dairesinin 2019/731 Talimatsayılı dosya üzerinden 22.10.2019 tarihinde yapılan ihale sonucu 48...7814 plakalı aracı, %8 oranında katma değer vergisi hariç satın aldığı ve kesinleşme sonrası ihale bedeli üzerinden hesaplanan %8 oranında katma değer vergisini 4.11.2019 tarihinde ödediği, ihale ile yapılan ikinci el traktör satışlarında %1 oranında katma değer vergisine tabi olduğundan bahisle fazla ödendiğini belirttiği katma değer vergisinin iadesi istemiyle idari yargı yerinde dava açtığı anlaşılmıştır.

Davalı idare vekili süresi içinde verdiği savunma dilekçesinde; davanın İcra Mahkemesinde görülmesi gerektiği görüşüyle davanın görev yönünden reddi gerektiğini savunmuştur.

MUĞLA VERGİ MAHKEMESİ 3.12.2019 gün ve E: 2019/866 sayılı kararında; "… 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 'Vergi Mahkemelerinin görevleri' başlıklı 3410 sayılı Kanun'un 2'nci maddesiyle değişen 6'ncı maddesinde;

a) Genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait, vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davaları,

b) (a) bendindeki konularda 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkındaki Kanun'un uygulanmasına ilişkin davaları,

c) Diğer kanunla verilen işleri, çözümleyeceği belirtilmiştir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usul Kanunu'nun 2. maddesinde; 'İdari dava türleri, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı açılan iptal davaları; idari işlem ve eylemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları; kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı açılan davalar olarak sayılmış; idari yargının idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimini yapmakla görevli olduğu kurala bağlanmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 'Kanunun Şümulü' başlıklı 1. maddesinde, bu kanun hükümlerinin ikinci maddede yazılı olanlar dışında, genel bütçeye giren vergi, resim ve harçlar ile il özel idarelerine ve belediyelere ait vergi, resim ve harçlar hakkında uygulanacağı belirtilmiş,'Vergi Davalarının Konusu' başlıklı 378. maddesinin 1. fikrasında da; vergi mahkemesinde dava açabilmek için verginin tarh edilmesi, cezanın kesilmesi, tevkif yoluyla alınan vergilerde istihkak sahiplerine ödemenin yapılmış ve ödemeyi yapan tarafından verginin kesilmiş olması gerektiği açıklanmış, ayrıca aynı Kanunun 116. ila123. maddelerinde tarifi yapılan ve kapsamı gösterilen vergi hataları nedeniyle ilgililerin 5 yıllık zamanaşımı süresi içinde idareye başvurup haklarında yapılan vergilendirme hatalarının düzeltilmesini ve haksız ödenen vergilerin iadesini isteyebilecekleri öngörülmüştür.

Diğer yandan, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 1. maddesinin 3/d bendinde;müzayede mahallerinde ve gümrük depolarında yapılan satışların katma değer vergisi konusunu teşkil eden işlemlerden olduğu hükme bağlanmış, aynı Yasanın 40. maddesinin 5. fikrasında Maliye Bakanlığının, bu Kanunun 17. maddesinin 1. fikrasında sayılan kurum ve kuruluşlara, sadece vergiye tabi işlemlerin bulunduğu dönemler için beyanname verdirmeye, beyanname yerine kaim olmak üzere işleme esas belgeleri kabul etmeye, bu mükelleflere ait verginin beyan ve ödeme zamanı ile tahsiline ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkili olduğu belirtilmiş,söz konusu yetki çerçevesinde, Katma Değer Vergisi Uygulama Genel Tebliği'nin 'İcra Dairelerinde Yapılan Satışlar' başlıklı 6.2 bölümünde, 3065 sayılı Kanunun (1/3-d) maddesi uyarınca müzayede yoluyla satış yapan icra dairelerinin, katma değer vergisi uygulamasında yapılan satışlarla ilgili katma değer vergisinin beyanı ve ödenmesi ile ilgili işlemleri ne şekilde yürüteceği yönünde açıklamalara yer verilmiştir.

Öte yandan, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 4. maddesinin 1. fikrasında, icra ve iflas dairelerinin muamelelerine karşı yapılan şikayetlerle itirazların incelenmesinin icra mahkemesi hakimi yahut kanun gereğince bu görev kendisine verilmiş olan hakim tarafından yapılacağı, 16. maddesinin 1. fikrasında da, kanunun hallini mahkemeye bıraktığı hususlar müstesna olmak üzere icra ve iflas dairelerinin yaptığı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya

hadiseye uygun bulunmamasından dolayı icra mahkemesine şikayet olunabileceği hükümleri yer almıştır.

...

Olayda, yapılan ihale kapsamında satın alınan araca ilişkin olarak satış bedeli üzerinden hesaplanan katma değer vergisi vergi dairesine yatırıldıktan sonra,haksız olarak fazla oranda vergi ödendiği iddia edilerek ödenen verginin iadesi istenilmekte olup, söz konusu aracın hangi oranda katma değer vergisine tabi olduğu yönündeki değerlendirmenin vergi mevzuatı çerçevesinde vergi mahkemesince yapılması gerektiği açıktır.

Zira İcra İflas Kanunu'nda öngörülen şikayet yolundaki amaç, hatalı olan icra işlemlerinin düzeltilmesi olduğundan, icra mahkemesi, dosya üzerinden yapacağı inceleme sonucunda, satış memurluğu işlemini yasaya uygun bularak şikayeti reddedebileceği gibi icra müdürlüğü işlemini iptal etme, kaldırma veya talep edilen işlemin icra müdürlüğünce yerine getirilmesine şeklinde karar verebilmekte olup düzenleme; ilgili memurların, İcra ve İflas Kanununun uygulanması çerçevesinde gerçekleştirdikleri işlemlerin, satış dosyası üzerinden, icra mahkemesince denetlenmesinin sağlanmasına yöneliktir.

Bu itibarla, yukarıda yer verilen 2004 sayılı Kanun'da belirtildiği gibi anılan Kanun'un hallini mahkemeye bıraktığı hususlar hariç olmak üzere, İcra ve İflas Kanunu hükümlerinin uygulanmasıyla sınırlı olan şikayet yoluyla incelenmesi mümkün olmayan, idarece, kamu gücü kullanılmak suretiyle tek yanlı olarak tahsil edilen katma değer vergisinin kısmeniadesi istemine ilişkin uyuşmazlığın görüm ve çözümünün, 2577 sayılı Yasanın 2. ve 2576 sayılı Kanunun 6. maddeleri uyarınca idari yargı içerisinde yer alan vergi mahkemesinin görevine girdiği sonucuna varıldığından davalı idarenin görev itirazı yerinde görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, davalı idarenin görev itirazının reddine ..."karar vermiştir.

Davalı idare tarafından,süresi içinde verilen dilekçe ile olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması istemiyle başvuruda bulunulması üzerine dilekçe, dava dosyası ile birlikte Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI;.. 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 'Şikâyet ve Şartlar' başlıklı 16. maddesinde; 'Kanunun hallini mahkemeye bıraktığı hususlar müstesna olmak üzere İcra ve İflas dairelerinin yaptığı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya hadiseye uygun bulunmamasından dolayı icra mahkemesine şikâyet olunabilir. Şikâyet bu muamelelerin öğrenildiği tarihten yedi gün içinde yapılır./ Bir hakkın yerine getirilmemesinden veya sebepsiz sürüncemede bırakılmasından dolayı her zaman şikâyet olunabilir.' 'Şikâyet üzerine yapılacak muameleler' başlıklı 17. maddesinin 1. fikrasında 'Şikâyet tetkik merciince, kabul edilirse şikâyet olunan muamele ya bozulur yahut düzeltilir. / Memurun sebepsiz yapmadığı veya geciktirdiği işlerin icrası emrolunur.' Tetkik mercii başlıklı 4. maddesinin 1. fikrasının ilk cümlesinde ise: 'İcra ve iflâs dairelerinin muamelelerine karşı yapılan şikâyetlerle itirazların incelenmesi icra tetkik mercii hâkimi yahut kanun gereğince bu görev kendisine verilmiş olan hâkim tarafından yapılır.' denilmiştir.

Olayda, davacı tarafından, Milas İcra Müdürlüğünce 2019/731 Talimat sayılı dosya üzerinden yapılan ihale sonucu alınan 48 U 7814 plakalı araca ilişkin olarak % 8 oranında hesap edilen KDV oranının % 1 olarak belirlenmesi talep edilmiştir.

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunun 'Vergi Mahkemelerinin Görevleri' başlıklı 6. maddesinde, Vergi Mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasına ilişkin davaları ve diğer kanunlarla verilen işleri çözümleyeceği hükmüne yer verilmiştir.

Bu itibarla, icra müdürlüğü tarafından yürütülen takibe ilişkin olarak yapılan ihale sonucunda alınan araca ilişkin, icra müdürlüğünce verilen % 8 oranında KDV ödenmesine dair kararın kanuna aykırılığı iddiası şikâyet yolu ile icra mahkemesinde çözümlenecektir. Mahkeme incelemeyi söz konusu icra dosyası üzerinde yaparak, işlemin kanuna uygun olup olmadığı hususunda karar verecektir. Adli yargılamanın bir parçasını oluşturan bu uyuşmazlığın, İcra Müdürlüğünün tesis ettiği bir işlemden kaynaklandığı gözetildiğinde, bu işlemin yasaya uygun olup olmadığının adli yargı yerince çözümlenmesinin gerektiği kanaatine varılmıştır" şeklindeki gerekçe ile 2247 sayılı Kanun'un 10 ve 13. maddeleri gereğince, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına, dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığı'na gönderilmesine karar vererek 12.2.2020 gün ve 2020/14348 sayılı görüş yazısı ile Mahkememize başvurmuş, başvuru 24.2.2020 tarihinde kayıt altına alınmıştır.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin, Hicabi DURSUN'un Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Suat ARSLAN, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 27.4.2020 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME:

Dosya üzerinde 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; davalı vekilinin anılan Kanunun 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nca 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hâkim Burak Cenk İLHAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacı tarafından Milas İcra Müdürlüğü'nün 2019/731 Talimat sayılı dosyasında yapılan ihale sonucu alınan araca ilişkin olarak, % 1 alınması gerektiği ileri sürülen KDV' nin % 8 oranında hesap edilerek fazla tahsil edildiği ve iadesine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun

"Şikâyet ve Şartlar" başlıklı 16. maddesinde; "Kanunun hallini mahkemeye bıraktığı hususlar müstesna olmak üzere İcra ve İflas dairelerinin yaptığı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya hadiseye uygun bulunmamasından

dolayı icra mahkemesine şikâyet olunabilir. Şikâyet bu muamelelerin öğrenildiği tarihten yedi gün içinde yapılır. Bir hakkın yerine getirilmemesinden veya sebepsiz sürüncemede bırakılmasından dolayı her zaman şikâyet olunabilir"

"Şikâyet üzerine yapılacak muameleler" başlıklı 17. maddesinde; "Şikâyet tetkik merciince, kabul edilirse şikâyet olunan muamele ya bozulur yahut düzeltilir. Memurun sebepsiz yapmadığı veya geciktirdiği işlerin icrası emrolunur"

"Tetkik mercii" başlıklı 4. maddesinde de:"İcra ve iflâs dairelerinin muamelelerine karşı yapılan şikâyetlerle itirazların incelenmesi icra tetkik mercii hâkimi yahut kanun gereğince bu görev kendisine verilmiş olan hâkim tarafından yapılır. İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun olumlu görüşü ile Adalet Bakanlığınca icra tetkik merciinin birden fazla dairesi kurulabilir. Bu durumda icra tetkik mercii daireleri numaralandırılır. İcra tetkik merciinin birden fazla dairesi bulunan yerlerde iş dağılımı ve buna ilişkin esaslar, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenir. Her icra tetkik mercii hâkimi, kendisine Adlî Yargı Adalet Komisyonu Başkanlığınca dönüşümlü olarak bağlanan icra ve iflâs dairelerinin muamelelerine yönelik şikâyetleri ve itirazları inceler, bu dairelerin gözetim ve denetimlerini yapar, idarî işlerine bakar. İcra yetkisini haiz sulh mahkemelerinin muamelelerine karşı vuku bulacak şikâyet ve itirazların tetkik mercii o mahkemenin hâkimidir."

Hükümleri yer almaktadır.

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un "Vergi Mahkemelerinin Görevleri" başlıklı 6. maddesinde, Vergi Mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un uygulanmasına ilişkin davaları ve diğer kanunlarla verilen işleri çözümleyeceği hükmüne yer verilmiştir.

Hal böyle iken, İcra Müdürlüğünce yapılan ihale sonucunda alınan araçlara ilişkin, icra müdürlüğünce verilen % 8 oranında KDV ödenmesine dair kararın, kanuna aykırılığı iddiasının şikâyet yolu ile İcra Mahkemesinde çözümleneceği,mahkemenin incelemeyi, söz konusu icra dosyası üzerinde yaparak, anılan işlemin kanuna uygun olup olmadığı hususunda karar vereceği kuşkusuzdur. Adli yargılamanın bir parçasını oluşturan bu uyuşmazlığın, İcra Müdürlüğünün tesis ettiği bir işlemden kaynaklandığı gözetildiğinde, bu işlemin kanuna uygun olup olmadığının adli yargı yerince çözümlenmesinin gerektiği sonucuna varılmıştır.

Belirtilen nedenlerle, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın başvurusunun kabulü ile Muğla Vergi Mahkemesi'nce verilen 23.12.2019 gün ve E: 2019/866 sayılı görevlilik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Muğla Vergi Mahkemesi'nce verilen 23.12.2019 gün ve E: 2019/866 sayılı GÖREVLİLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 27.4.2020 gününde Üyelerden Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın KARŞI OYLARI ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Hicabi	Şükrü	Mehmet	Suat
DURSUN	BOZER	AKSU	ARSLAN

Üye	Üye	Üye
Aydemir	Nurdane	Ahmet
TUNÇ	TOPUZ	ARSLAN

KARŞI OY

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un; "Vergi mahkemelerinin görevleri" başlıklı 6. maddesinde, vergi mahkemelerinin; genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun un uygulanmasına ilişkin davaları ve diğer kanunlarla verilen işleri çözümleyeceği hükme bağlanmıştır.

Davacı; Milas İcra Müdürlüğü'nün 2019/731 Talimat sayılı dosyasında yapılan ihale sonucu alınan araca ilişkin olarak, % 1 alınması gerektiği ileri sürülen KDV' nin % 8 oranında hesap edilerek fazla tahsil edildiği ve iadesi istemiyle, vergi dairesine karşı dava açmıştır. Bu aşamada, icra müdürlüğünün sorumlu sıfatı sona ermiştir. Bu davada; 3065 sayılı Kanun'un, gereğince, davacının katma değer vergisi mükellefi olup olmadığı, mükellef ise yapılan satış işlemi itibari ile kanunda düzenlenen istisnalardan yararlanıp yararlanamayacağı ya da vergiden muaf kabul edilip edilmeyeceği... gibi hususlar incelenecektir. Vergi davalarını çözümleme görevi ise 2576 sayılı Kanun uyarınca idari yargı içerisinde yer alan, vergi mahkemelerine ait bulunmaktadır.

2004 sayılı İcra İflas Kanunu'nun 16. maddesinde öngörülmüş bulunan şikayet yolu, anılan Kanun'un hallini mahkemeye bıraktığı hususlar hariç olmak üzere ve 2004 sayılı İcra İflas Kanun'u hükümlerinin uygulanmasıyla sınırlıdır.

Bu durumda, davacıdan tahsil edilen katma değer vergisinin kısmen iadesi istemiyle açılan davanın, görüm ve çözümünde idari yargı içerisinde yer alan vergi mahkemesinin görevli olduğu sonucuna varıldığından, davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu yolunda verilen karara katılamıyoruz. 27.4.2020

Üye	Üye	Üye
Aydemir	Nurdane	Ahmet
TUNÇ	TOPUZ	ARSLAN